

INAUGURACIÓ DE LA JORNADA 'LA SEURETAT DES DE LA PRIVADESA: 2001-2010', DE L'AGÈNCIA CATALANA DE PROTECCIÓ DE DADES

Palau del Parlament, 11 de juny de 2010

Moltes gràcies.

Si m'ho permeten, unes breus paraules per acabar aquest acte.

Vist amb perspectiva, és evident que l'atemptat de les Torres Bessones de Nova York va canviar moltes coses en el món occidental. Entre tots dos edificis hi van morir gairebé tres mil persones, i de l'ombra de l'enfonsament de dos edificis plens de simbolisme va créixer una alarmant sensació d'inseguretat. El primer món es va sentir vulnerable, i la preocupació per la seguretat es va instal·lar arreu. Una reacció lògica, però que obria la porta a una contradicció. En molts àmbits, la seguretat entrava en conflicte amb els drets i les llibertats.

Passada la primera onada de por, aquell conflicte entre seguretat i altres drets va començar a racionalitzar-se. Es tractava de trobar els punts d'equilibri entre els uns i els altres, no sempre fàcils d'aconseguir, coincidint a més amb un context de gran desenvolupament en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Els canvis derivats d'aquesta revolució social de les noves tecnologies i de la informatització de les administracions públiques obligaven a desplegar noves normatives i a implementar noves polítiques en matèria de protecció de dades per tal de garantir els drets fonamentals relatius a la intimitat de les persones davant situacions llavors impensables, context que a Catalunya va portar a la creació per llei de l'Agència Catalana de Protecció de Dades el 2002.

D'altra banda, era evident que es tractava d'una matèria de creixent importància en la nostra societat i que calia abordar en tots els nivells administratius, ja que és subjecte d'actuacions supraestatals, estatals i subestatals.

Així, a Catalunya, en l'actual estatut d'autonomia, que fixa el nostre marc d'autogovern, hi té una presència extensa. D'una banda, l'article 31 estableix el dret a la protecció de les dades personals. Segons aquest article, "totes les persones tenen dret a la protecció de les dades personals contingudes en els fitxers que són competència de la Generalitat i tenen dret a accedir-hi, examinar-les i obtenir-ne la correcció". En l'article 156, de protecció de dades de caràcter personal, es va fixar la competència executiva de la Generalitat en la matèria. En tots dos casos, per cert, es feia esment a la constitució d'"una autoritat independent, designada pel Parlament". És a dir, es blindava la figura de l'Agència Catalana de Protecció de Dades. I, amb un cert esperit federal, s'hi va afegir l'article 182, de designació de representants en els organismes econòmics i socials, entre els quals es va incloure de manera específica l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, article, per cert, que forma part de l'extens nombre d'articles de l'estatut contra els quals s'ha recorregut al Tribunal Constitucional.

Permetin-me que aprofiti per insistir un cop més en el fet que una sentència d'aquest tribunal que corregís el que van pactar els representants del Parlament i de les Corts, el que van aprovar les Corts de l'estat i el que va ratificar el poble de Catalunya en referèndum, una sentència que retallés de forma implícita o explícita l'estatut de Catalunya vigent, obriria una greu crisi del model de l'estat de les autonomies i no donaria altra opció a Catalunya que plantejar-se nous escenaris polítics amb relació a l'estat. Mentrestant, el Parlament ha presentat un recurs de súplica en què demana que el Constitucional es declari incompetent per dictar sentència sobre els recursos presentats. I el Constitucional ha traslladat aquesta qüestió a les parts que han recorregut contra el text perquè s'hi pronunciïn mentre

continua el seu debat etern sobre la constitucionalitat o no dels articles contra els quals s'ha recorregut, alguns dels quals fan referència a la protecció de dades. Tots plegats han de ser conscients que posen en risc la credibilitat democràtica de les mateixes institucions de l'estat.

I, dit això, l'articulat de l'estatut vigent fa també més d'una trentena de referències directes a la Unió Europea i fa evident el marc supraestatal que cada cop més determina l'activitat política, institucional i legislativa de Catalunya.

Tot plegat, el text estatutari intentava respondre a noves realitats no previstes en l'anterior estatut, i també posava de manifest la necessitat de tenir en compte que les matèries polítiques i legislatives, en molts casos, han de ser abordades amb perspectiva global, però també de manera específica per part de cada territori, i que això obliga a exercir la lleialtat institucional i a articular bons mecanismes de coordinació si es vol actuar amb eficàcia en àmbits com, per exemple, el de la seguretat i la garantia del dret a la protecció de dades.

Amb aquesta reflexió vinc a assenyalar que la d'aquestes jornades és una matèria subjecte a una certa complexitat legislativa i executiva; complexitat per garantir drets que poden entrar en contradicció, com el de la seguretat i el de la protecció de dades; complexitat, doncs, per gestionar les actuacions de cada nivell administratiu i per coordinar amb eficiència les decisions i actuacions sobre la matèria per part dels diferents nivells administratius i legislatius. Un repte encara vigent, dinàmic, ja que tant la seguretat com la protecció de dades han d'anar responenent dia a dia a nous canvis, a noves situacions. I, al mateix temps, el desenvolupament de la Unió Europea o el del model de l'estat generen també canvis competencials.

Ernest Benach i Pascual
President

En conseqüència, és especialment important compartir coneixement i experiències amb territoris que representen i que presenten realitats diferents però amb importants punts en comú.

És el que proposen aquestes jornades, i ho fan presentant uns ponents de gran nivell. Felicito, doncs, l'Agència Catalana de Protecció de Dades per l'organització d'aquesta jornada, i els agraeixo a tots que siguin aquí aquest matí, un matí que espero que sigui de molta i de molt bona feina.

Moltes gràcies.